

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
اداره کل پدافند غیرعامل

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

"دستورالعمل تشکیل کمیته پدافند غیر عامل در

دانشگاه‌های علوم پزشکی"

نسخه دوم

ویرایش مرداد ۱۳۹۷

ستاد پدافند غیرعامل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

پیشگفتار:

«کمیته پدافند غیرعامل دانشگاه‌های علوم پزشکی» با توجه به ضرورت برقراری ارتباط نظام‌مند و فعال بین ستاد پدافند غیر عامل وزارت متبوع با دانشگاه‌ها/ دانشکده‌ها، سایر دستگاه‌های اجرائی کشوری و لشکری محلی، قطبی و ... و با هدف ایجاد ساز و کار لازم برای حفظ سلامت مردم، کاهش آسیب‌پذیری، تداوم خدمات و تامین نیازهای اساسی بهداشت، امداد و درمان، افزایش ایمنی و امنیت زیرساخت‌های حوزه سلامت در مقابل انواع تهدیدات متصور و تسهیل مدیریت بحران و دفاع غیر نظامی طبق این آیین‌نامه تشکیل می‌گردد.

ماده ۱- اختصارات:

- ۱-۱- دستگاه: منظور وزارتخانه است که در آن کمیته اصلی پدافند غیر عامل تشکیل می‌شود.
- ۲-۱- سازمان: منظور سازمان پدافند غیر عامل است.
- ۳-۱- ستاد: منظور ستاد پدافند غیر عامل وزارت بهداشت است.
- ۴-۱- کمیته: منظور کمیته، کمیته پدافند غیرعامل دانشگاه‌های علوم پزشکی است.
- ۵-۱- کارگروه‌های ستادی دانشگاه‌ها:

- الف- کارگروه درمان
- ب- کارگروه بهداشت
- پ- کارگروه غذا و دارو
- ت- کارگروه کالبدی (فنی، پشتیبانی و...)
- ث- کارگروه امداد، نجات و فوریت‌های پزشکی
- ج- کارگروه آموزش و پژوهش
- چ- کارگروه اطلاع‌رسانی و آرامش‌بخشی
- ه- کارگروه اجتماعی
- و- کارگروه آمار و فناوری اطلاعات

ماده ۲- اهداف کمیته:

- گسترش و ارتقاء اقدامات پیشگیرانه و بهداشتی نظام سلامت در جهت رصد و پایش تهدیدات و افزایش ایمنی جامعه
- کاهش آسیب‌پذیری نظام سلامت و زیرساخت‌های حساس، حیاتی و مهم آن در برابر آسیب‌ها و تهدیدات متعارف و نامتعارف
- افزایش میزان آمادگی نظام سلامت برای انواع آسیب‌ها و تهدیدات
- طراحی و اقدام پاسخ اضطراری موثر و مناسب نظام سلامت به حوادث متعارف و نامتعارف

- بازیابی و توانبخشی بر اساس یک برنامه زمانبندی منطقی با هدف بازگشت به زندگی عادی، تداوم فرایند توسعه و کاهش آسیب پذیری

ماده ۳ - ترکیب کمیته:

- ۱-۴- رئیس دانشگاه / دانشکده (رئیس کمیته)
  - ۲-۴- رئیس اداره پدافند غیرعامل دانشگاه / دانشکده (دبیر کمیته)
  - ۳-۴- معاون درمان دانشگاه / دانشکده (رئیس کارگروه درمان)
  - ۴-۴- معاون بهداشت دانشگاه / دانشکده (رئیس کارگروه بهداشت)
  - ۵-۴- معاون غذا و داروی دانشگاه / دانشکده (رئیس کارگروه غذا و دارو)
  - ۶-۴- معاون توسعه مدیریت و منابع دانشگاه / دانشکده (رئیس کارگروه کالبدی)
  - ۷-۴- رئیس مرکز فوریت‌های دانشگاه / دانشکده (رئیس کارگروه امداد، نجات و فوریت‌های پزشکی)
  - ۸-۴- معاون آموزش دانشگاه / دانشکده (رئیس کارگروه آموزش و پژوهش)
  - ۹-۴- معاون پژوهش: عضو کمیته
  - ۱۰-۴- معاون امور اجتماعی دانشگاه / دانشکده (رئیس کارگروه اجتماعی)
  - ۱۱-۴- مدیر آمار و فناوری اطلاعات دانشگاه / دانشکده (رئیس کارگروه آمار و فناوری اطلاعات)
  - ۱۲-۴- ریاست بازرسی دانشگاه: عضو کمیته
  - ۱۳-۴- ریاست حراست: عضو کمیته
  - ۱۴-۴- ریاست بسیج: عضو کمیته
  - ۱۵-۴- ریاست انتقال خون: عضو کمیته
- تبصره ۱: ارتباط کمیته با کلیه دستگاه‌های ملی، معاونت‌ها و قرارگاه‌های سازمان پدافند غیرعامل از طریق ستاد پدافند غیرعامل وزارت بهداشت صورت می‌پذیرد.
- تبصره ۲: جلسات کمیته با حضور حداقل ۲/۳ اعضاء به صورت فصلی تشکیل می‌شود و مصوبات کمیته با دستور رئیس کمیته برای اجرا ابلاغ شود.

ماده ۴ - وظایف کمیته دانشگاه / دانشکده:

۱. شناسایی آسیب‌پذیری‌ها و تهدیدات متعارف و نامتعارف مناطق تحت پوشش آن دانشگاه و تهیه طرح جامع مقابله و کنترل آن‌ها
۲. تدوین سناریوهای مختلف تهدیدات مربوطه و تمرین آن‌ها
۳. تدوین برنامه آمادگی و پاسخ واحد نظام سلامت به انواع حوادث با تاکید برمبانی و رویکردهای پدافند غیرعامل

۴. شناسایی ظرفیت‌ها و توانمندی‌های سخت‌افزاری، نرم‌افزاری و مغز افزاری دانشگاه در حوزه پدافند غیرعامل (رصد و پایش، تشخیصی، آشکارسازی، درمان، غذا، دارو، خون و ...)
۵. تقویت و توسعه مراکز رصد و پایش، تشخیص و آشکارسازی، بهداشت و پیشگیری، ارتقاء و تقویت مدیریت و کنترل انواع تهدیدات، ارتقاء زیر ساخت‌های درمانی، مصون‌سازی، امداد و نجات، درمان، پاکسازی و مدیریت پسماند، غذا و دارو، تجهیزات سلامت محور، خون و فرآورده‌های خونی، پدافند سایبری در نظام سلامت و ...
۶. کاهش آسیب‌پذیری و مصون‌سازی زیرساخت‌های نظام سلامت در برابر انواع تهدیدات با به کارگیری اصول و ملاحظات پدافند غیرعامل در طراحی، اجرا و بهره‌برداری فیزیکی
۷. تقویت، ارتقاء و گسترش فرهنگ بهداشت عمومی، پیشگیری در برابر انواع تهدیدات در آحاد جامعه
۸. سازماندهی و ارتقای عملکرد سیستم‌های درمانی دانشگاه / دانشکده در مواجهه با انواع تهدیدات
۹. ساماندهی تیم‌های پاسخ سریع به انواع تهدیدات و حوادث متعارف و غیرمتعارف
۱۰. بهره‌مندی از نظام شبکه بهداشتی درمانی (PHC) بصورت برنامه‌های ادغام یافته مدیریت خطر انواع تهدیدات، حوادث و بلایا با تاکید بر مبانی و رویکردهای پدافند غیرعامل
۱۱. آموزش عمومی و تخصصی کلیه مدیران و کارکنان نظام سلامت تحت تابعه با برگزاری انواع کارگاه‌های تخصصی هدفمند، تمرین و رزمایش‌های دانشگاهی / استانی
۱۲. به کارگیری روش‌های نوین آموزش، تحقیق، فناوری و آینده‌پژوهی در خصوص تهدیدشناسی و دفاع غیرعامل
۱۳. تدوین برنامه‌های سالانه و پنج ساله دانشگاه در حوزه پدافند غیرعامل
۱۴. اطلاع‌رسانی مناسب و ایجاد آرامش روحی و روانی برای مردم در حوزه ارائه خدمت
۱۵. استفاده حداکثری از توانمندی و قابلیت‌های نیروهای داوطلب مردمی، بسیج و هلال‌احمر و ... و کلیه سازمان‌های همکار در همه ابعاد
۱۶. سایر برنامه ابلاغی از سوی ستاد

ماده ۵- وظایف دبیر کمیته دانشگاه / دانشکده:

- ✚ شرح وظایف دبیر کمیته پدافند غیر عامل دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور
- ✓ تشکیل دبیرخانه و اجرای شرح وظایف ابلاغی در جهت تقویت ساختار پدافند غیر عامل در دانشگاه
- ✓ شناسایی آسیب‌پذیری‌ها و تهدیدات و تهیه نقشه آنها در مناطق تحت پوشش آن دانشگاه و تدوین سناریوهای مختلف تهدیدات مربوطه و برنامه ریزی جهت تمرین آنها با مشارکت همه کارگروه‌ها
- ✓ برنامه ریزی و هماهنگی جهت تشکیل منظم جلسات کمیته هر سه ماه و در صورت نیاز تشکیل جلسات اضطراری در مواقع لزوم و ارسال مصوبات و صورت‌جلسات به ستاد پدافند وزارتخانه
- ✓ سطح بندی بیمارستان‌های تحت پوشش و تعیین بیمارستان‌های ریفرال از نظر حوادث CBRNE

- ✓ ارسال گزارش فعالیت های صورت گرفته توسط کار گروهها و اعضای کمیته به رئیس کمیته
- ✓ برنامه ریزی جهت اجرای برنامه عملیاتی ابلاغی از سوی وزارت بهداشت و تهیه گزارش
- ✓ تهیه شیوه نامه ها و دستورالعمل های مورد نیاز دانشگاه با تایید اعضای کمیته
- ✓ تشکیل و مدیریت تیم های درمانی پاسخ سریع به انواع حوادث و تهدیدات
- ✓ مدیریت بیمارستان های سیار با هماهنگی با واحد درمان، پشتیبانی و اورژانس
- ✓ نظارت و کنترل بر اقدامات پدافند غیر عامل در دانشگاه و جمع آوری گزارش و ارائه آن به کمیته و ستاد با تایید رئیس کمیته
- ✓ برنامه ریزی جهت شرکت / برگزاری کارگاههای آموزشی، همایش ها، سمینارها با صلاحدید و تایید ستاد پدافند وزارتخانه و ریاست کمیته
- ✓ پیگیری و اجرای برنامه ها و دستورالعمل های ابلاغی از سوی ستاد پدافند وزارتخانه و کمیته پدافند دانشگاه
- ✓ تهیه گزارش از حوادث و درس آموخته ها و ارسال به ستاد پدافند وزارتخانه
- ✓ مدیریت و نظارت بر عملکرد کارشناسان پدافند دانشگاه
- ✓ شناسایی ظرفیت ها و توانمندیهای دانشگاه و حوزه تحت پوشش و ارسال گزارش آن به ستاد جهت تبدیل شدن به محور ملی و منطقه ای در ظرفیت مورد نظر (بطور مثال معرفی دانشگاه علوم پزشکی یزد به عنوان قطب مهارت آموزی CBRNE) و برنامه ریزی جهت تقویت ساختار دانشگاه در زمینه مورد نظر
- ✓ انجام ماموریت های محوله از سوی کمیته
- ✓ تشکیل دبیرخانه و اجرای شرح وظایف ابلاغی آن

ماده ۶- ترکیب کار گروهها:

الف- کارگروه درمان

- ✓ مسئول کارگروه درمان
- ✓ نماینده کارگروه اورژانس
- ✓ نماینده کارگروه توسعه و پشتیبانی
- ✓ نماینده انتقال خون
- ✓ مسئول آزمایشگاه
- ✓ دبیر کمیته دانشگاه

ب- کارگروه بهداشت

- ✓ مسئول کارگروه بهداشت
- ✓ نماینده بیماری های واگیر
- ✓ نماینده بیماری های غیرواگیر
- ✓ مسئول بهداشت حرفه ای
- ✓ مسئول بهداشت محیط

✓ نماینده مرکز شبکه

پ- کارگروه غذا و دارو

✓ مسئول کارگروه غذا و دارو

✓ معاون غذا

✓ نماینده کارگروه اورژانس

✓ دبیر کمیته

✓ مسئول دارو

✓ مسئول تجهیزات

✓ مسدول آزمایشگاه

ت- کارگروه کالبدی (فنی، پشتیبانی و ...)

✓ معاون توسعه

✓ نماینده کارگروه بهداشت

✓ نماینده کارگروه درمان

✓ نماینده کارگروه اورژانس

✓ نماینده کارگروه غذا و دارو

✓ نماینده کارگروه اجتماعی

ث- کارگروه امداد، نجات و فوریت‌های پزشکی

✓ رئیس مرکز فوریت‌های پزشکی

✓ رئیس اورژانس بیمارستانی

✓ نماینده کارگروه درمان

✓ نماینده کارگروه پشتیبانی

✓ دبیر کمیته

ج- کارگروه آموزش و پژوهش

✓ معاون آموزش

✓ نماینده معاون پژوهش

✓ نماینده کارگروه درمان

✓ دبیر کمیته

چ- کارگروه اطلاع‌رسانی و آرامش‌بخشی

✓ مسئول روابط عمومی دانشگاه

✓ سلامت روان

✓ آموزش بهداشت

✓ نماینده کارگروه درمان

✓ نماینده کارگروه غذا و دارو

✓ نماینده اورژانس

✓ دبیر کمیته

هـ - کارگروه اجتماعی

- ✓ معاون اجتماعی
- ✓ نماینده کارگروه درمان
- ✓ نماینده کارگروه کالبدی
- ✓ نماینده کارگروه بهداشت
- ✓ مسئول روابط عمومی دانشگاه
- ✓ نماینده کارگروه امداد، نجات و فوریت‌های پزشکی
- ✓ دبیر کمیته

و - کارگروه آمار و فناوری اطلاعات

- ✓ مدیر آمار و فناوری اطلاعات
- ✓ نماینده کارگروه درمان
- ✓ نماینده کارگروه بهداشت
- ✓ نماینده روابط عمومی دانشگاه
- ✓ نماینده کارگروه کالبدی
- ✓ نماینده کارگروه امداد، نجات و فوریت‌های پزشکی
- ✓ دبیر کمیته

کمیته پدافند غیر عامل دانشگاه
علوم پزشکی

کار گروه های پدافند غیر عامل
دانشگاه

کار گروه آموزش و پژوهش

کار گروه امداد، نجات و فوریت های پزشکی

کار گروه اطلاع رسانی و آرامش بخشی

کار گروه بهداشت

کار گروه درمان

کار گروه اجتماعی

کار گروه غذا و دارو

کار گروه کالبدی

کار گروه اجتماعی

کار گروه آمار و فناوری اطلاعات

اداره پدافند غیر عامل دانشگاه
(دیپارتمان پدافند غیر عامل)

حوزه مشاوران علمی

حوزه کارشناسان

ماده ۷ - دستور هماهنگی:

ساختار سازمانی پدافند غیرعامل در دانشگاه‌ها

لازم به ذکر است پست‌های سازمانی پدافند غیرعامل در حوزه ریاست دانشگاه تعریف شده و تعداد کارشناسان منوط به ابلاغ ساختار مرکز تحول اداری می‌باشد.

ابلاغ رئیس و کارشناسان این حوزه توسط ریاست محترم دانشگاه تعیین گردیده و در اسرع وقت به دبیرخانه مرکزی وزارتخانه ارسال شود.

ماده ۸ - شرح وظایف کارگروه‌ها:

کارگروه آمار و فناوری اطلاعات:

- ✓ تهیه آمار و اطلاعات صحیح ، دفاع هوشمندانه ، چند لایه و اثربخش از آمار، اطلاعات و داده‌های نظام سلامت
- ✓ تولید و ارتقاء آمادگی پدافند سایبری در زیرساخت‌های حوزه آمار و فناوری اطلاعات نظام سلامت
- ✓ مصون‌سازی، پایدارسازی و اولویت‌بندی زیرساخت‌های حساس و حیاتی وزارت بهداشت در حوزه سایبری
- ✓ دستیابی و حمایت از مشارکت ظرفیت بخش‌های دولتی ، خصوصی در بحث دفاع هوشمندانه ، چند لایه و اثربخش سایبری
- ✓ دستیابی به استانداردها و الگوهای پدافند سایبری بومی، امن، پویا و روزآمد
- ✓ سطح بندی اطلاعات در حوزه های مختلف دانشگاه و ایجاد سطوح مختلف دسترسی به اطلاعات
- ✓ تدوین دستورالعمل و فرمت‌های استاندارد برای تولید، انتقال، پردازش، تجزیه و تحلیل و ارائه پس‌خوراند داده‌های آماری و اطلاعاتی و پروتکل‌های آمادگی، پاسخ به تهدیدات نوین بیوسایبری مطابق با چارچوب پدافند غیرعامل و دفاع سایبری با کمک واحدهای مربوطه.
- ✓ سایر مأموریت‌های محوله توسط کمیته پدافند غیرعامل
- ✓ معرفی دبیر کارگروه به دبیرخانه پدافند غیرعامل در طی حکمی از سوی ریاست دانشگاه

شرح وظایف کارگروه اطلاع‌رسانی و آرامش‌بخشی کمیته پدافند دانشگاه

- ✓ برنامه ریزی جهت تربیت/ جلب مشارکت سرمایه انسانی متخصص جهت اطلاع‌رسانی و آرامش‌بخشی در مواقع حساس و بحرانی
- ✓ تدوین دستورالعمل عمومی و بومی آرامش‌بخشی حین و بعد از بحران
- ✓ تدوین دستورالعمل و فرمت‌های استاندارد برای تولید اخبار

- ✓ تهیه، تصویب و ابلاغ سیاست ها و دستورالعمل های لازم در زمینه انتشار اخبار و تحلیل های مربوط به ابعاد مختلف مدیریت بحران
- ✓ اطلاع رسانی و پوشش خبری در زمینه بحران و امور مربوط (در چارچوب آموزش و اطلاع رسانی مصالح عمومی و ملاحظات امنیتی و سیاست های سازمان پدافند غیرعامل کشور)
- ✓ ایجاد آرامش عمومی حین و بعد از بحران با استفاده از ظرفیت های موجود
- ✓ مستندسازی حوادث و وقایع داخلی و خارجی در مراحل مختلف بحران در راستای اهداف کارگروه با همکاری دستگاه های ذی ربط.
- ✓ هماهنگی و پیگیری تهیه برنامه های آموزشی در قالب ها و قابلیت های مختلف تولیدی رادیویی و تلویزیونی اعم از موسیقی، تله فیلم، انیمیشن، داستان و... جهت استفاده در مراحل آمادگی، مقابله و بازسازی توسط رسانه ملی و با همکاری سایر دستگاه ها و کارگروه های ذی ربط.
- ✓ سازماندهی و بکارگیری امکانات و تجهیزات لازم برای انتقال پیام های آموزشی و اطلاع رسانی به موقع و انجام هماهنگی های لازم در جهت پیشگیری از وقوع مخاطرات متعارف و نامتعارف
- ✓ سایر ماموریت های محوله توسط کمیته پدافند غیرعامل دانشگاه
- ✓ معرفی دبیر کارگروه به دبیرخانه پدافند غیرعامل در طی حکمی از سوی ریاست دانشگاه

شرح وظایف کارگروه آموزش و پژوهش کمیته پدافند دانشگاه

- ✓ برنامه ریزی جهت تربیت سرمایه انسانی متخصص در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد، MPH و دکتری تخصصی در زمینه انواع تهدیدات و حوادث و پدافند غیر عامل با توجه به سطح دانشگاه / دانشکده
- ✓ برنامه ریزی جهت بهره گیری از اعضای هیئت علمی مرتبط با حوزه پدافند در دانشگاهها جهت ارائه مشاوره های علمی و اجرایی در زمینه های مختلف در پدافند غیر عامل اعم از فعالیت های یاد گیرنده و یاد دهنده، تولید محتوای علمی، مشارکت در مدیریت حوادث، تربیت تیم های عملیاتی با همکاری مرکز هیئت علمی و معاونت آموزش وزارت متبوع
- ✓ اجرای برنامه های آموزشی ابلاغی از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و ستاد پدافند برای رشته های مرتبط و انجام آموزش های طولی و عرضی گروههای مختلف حوزه سلامت در زمینه انواع تهدیدات و حوادث
- ✓ برنامه ریزی جهت اجرای آموزش های مهارتی و حرفه ای گروههای هدف در زمینه انواع تهدیدات و حوادث
- ✓ برگزاری کارگاهها و سمینارهای آموزشی با هدف ارتقاء دانش جامعه پزشکی و مدیران حوزه سلامت
- ✓ برنامه ریزی جهت آموزش های تخصصی CBRNE برای پیراپزشکان و پزشکان در بخش های پیش بیمارستانی و بیمارستانی جهت ایجاد آمادگی و پاسخ به حوادث و تهدیدات
- ✓ بستر سازی، حمایت از صنایع بومی در راستای خود اتکایی و خودکفایی با بهره گیری از فناوریهای نوین و ایجاد ارتباط پدافند غیر عامل با صنایع مرتبط با سلامت در حوزه مربوطه

✓ توسعه تحقیقات جامعه نگر از طریق ارائه عناوین مختلف پدافندی برای پایان نامه ها و طرح های تحقیقاتی دانشگاه مربوطه و فراهم آوردن فرصتهای مناسب جهت انتشار، ارائه و بکارگیری نتایج تحقیقات در نظام سلامت و حمایت و پشتیبانی از دستاوردهای طرح ها، مقالات و پایان نامه های مرتبط با حوزه پدافند غیر عامل در نظام سلامت

✓ پایش و ارزیابی فعالیتهای آموزشی و پژوهشی دانشگاه و ارائه گزارش به ستاد پدافند وزارتخانه

✓ به کارگیری روش های نوین آموزش، تحقیق، فناوری و آینده پژوهی در خصوص تهدید شناسی و دفاع غیر عامل و ساماندهی تحقیقات و پژوهش ها

✓ توسعه کمی و کیفی نشریات پدافند غیر عامل در دانشگاه مربوطه

✓ همکاری با دبیر کمیته و دفتر ارتقاء سلامت جهت تهیه محتوای آموزش همگانی

✚ شرح وظایف کارگروه غذا و دارو در کمیته پدافند دانشگاه

✓ تقویت و ارتقای ظرفیت ها و توانایی های تجهیزاتی، تشخیصی و آزمایشگاهی دانشگاه و حوزه تحت پوشش در مواجهه با حوادث و انواع تهدیدات با تقویت آزمایشگاههای سطوح ۲ و ۳ ایمنی و افزایش ظرفیت های تشخیص سریع در حوادث تروریستی

✓ ارتقای توان مصون سازی و ایزولاسیون با افزایش ظرفیت های خود اتکایی (جلب مشارکت شرکت های خصوصی، دولتی، شرکت های دانش بنیان، نیروهای مسلح و...) در تامین داروها و تجهیزات بهداشتی، امدادی، درمانی، بازتوانی

✓ افزایش پژوهش های کاربردی در حوزه تهدیدات کالای سلامت و تمرکز بر حوزه های تشخیص، شناسایی، مقابله، پیشگیری، بازیابی و...

✓ همکاری با سازمان های همکار در تهیه و تولید و مصرف تجهیزات تشخیصی، داروها، واکسن ها، تجهیزات پزشکی مصرفی و ... و تلاش برای کاهش وابستگی به واردات مواد اولیه و محصولات در حوزه سلامت

✓ اتخاذ تدابیر لازم برای ذخیره سازی کالای استراتژیک سلامت در نقاط مورد نظر حوزه تحت پوشش و تشکیل انبارهای استراتژیک دارو و تجهیزات بر اساس نقشه خطر و عوامل منطقه ای، جمعیتی و... طبق استانداردهای اعلام شده از دستگاه های ذیربط

✓ برآورد میزان دارو و تجهیزات و اقلام مورد نیاز پرمصرف و کلیدی برای حالت بحران نظیر تجهیزات حفاظت فردی، سرنگ، سرم، گاز، باند، محلولهای ضد عفونی کننده، دارو، واکسن های مربوط به بیماریهای واگیردار، مواد مورد نیاز جهت مقابله با حملات شیمیایی، میکروبی و ... و ذخیره سازی اینگونه اقلام در مکانهای امن و انبارهاو به روز کردن آنها با توجه به تاریخ مصرف

✓ اتخاذ تدابیر لازم جهت توانمند سازی کارگروه غذا و دارو در زمینه تهدید شناسی، ایمن سازی خود و کاهش آسیب پذیری در کارخانه های مرتبط در حوزه تحت پوشش و احصاء تهدیدات حوزه غذا و دارو در منطقه ی تحت پوشش

✓ ساماندهی و نظارت بر محصولات غذایی تولیدی تراریخته در حوزه تحت پوشش

✓ ارتقاء توان علمی و اجرایی دانشگاه / دانشکده با ایجاد ارتباطات بین المللی با دانشگاه‌های معتبر دنیا و استفاده از ظرفیت های آنها

✚ شرح وظایف کارگروه بهداشت کمیته پدافند دانشگاه

✓ ایجاد شبکه اطلاع رسانی همکاری و گزارش دهی سریع و به هنگام انواع حوادث به ستاد پدافند غیرعامل وزارت متبوع از لحظه وقوع تا پایان پاسخگویی

✓ افزایش ظرفیت و ارتقای توان رصد و پایش، تشخیص، درمان، بازیابی، بازتوانی، بازسازی، پاکسازی، رفع آلودگی‌ها و دفع بهداشتی آلاینده‌های ناشی از انواع تهدیدات

✓ مشارکت فعال و حضور در تیم‌های واکنش سریع

✓ همکاری، حمایت و پشتیبانی از طراحی، اجرا و بهره برداری از طرح ها و برنامه های پدافند غیرعامل در نظام سلامت با هدف شناسایی آسیب پذیری‌ها و ارتقای توانمندی‌ها و ظرفیت‌های مقابله با انواع تهدیدات

✓ تقویت، ارتقاء و گسترش فرهنگ بهداشت عمومی، پیشگیری و استفاده از ظرفیت ها و توانمندی های تولید واکسن با رویکرد خوداتکایی و بومی و پاسخگو به آن ها در برابر انواع تهدیدات

✓ بهره مندی از برنامه ریزی جهت ارائه آموزش‌های هدفمند پدافندی در حوزه بهداشت با هدف افزایش توانایی رصد و پایش، آمادگی، پاسخدهی سریع و به‌روز بودن نظام بهداشتی در مواجهه با انواع تهدیدات

✓ بهره‌مندی از نظام شبکه بهداشتی درمانی (PHC) بصورت برنامه های ادغام یافته مدیریت خطر انواع تهدیدات و حوادث و بلایا با تاکید بر مبانی و رویکردهای پدافند غیرعامل

✓ توسعه کمی و کیفی سامانه‌های محدودسازی و ایزولاسیون تخصصی، مراقبت و کنترل بیماری ها و همچنین مراقبت و کنترل مرزها و مبادی ورودی کشور در حوزه دانشگاه مربوطه و همکاری در تقویت مرزبانی زیستی

✓ آموزش و تقویت علمی و عملی کارشناسان بهداشت حرفه ای صنایع پرخطر و تطبیق شرایط انبارهای مواد گندزدا و سموم بهداشت محیط با ضوابط و مقررات پدافند غیرعامل در مناطق تحت پوشش دانشگاه

✓ تدوین دستورالعمل های استاندارد و بومی شده جهت آلودگی زدایی محیط و امحاء پسماندهای خطرناک صنایع و حوادث CBRNE

✓ همکاری در تقویت و بازمهندسی CDC جامع نگر، تحلیل گر . آینده نگر با قدرت اشراف بر تهدیدات ملی، منطقه ای و بین المللی

✓ ایجاد دبیرخانه کارگروه با تعریف وظایف و معرفی دبیر و کارشناسان به ستاد پدافند غیر عامل وزارت متبوع

✚ شرح وظایف کارگروه درمان کمیته پدافند دانشگاه

- ✓ ارتقای توانمندی ها و ظرفیت‌های درمان هر دانشگاه در مواجهه با انواع تهدیدات
- ✓ ارتقاء زیر ساخت‌های درمانی در زمینه پاسخگویی به حوادث CBRNE
- ✓ تعیین بیمارستان‌های ریفرال
- ✓ ایجاد اورژانس‌های چند منظوره در بیمارستان‌های ریفرال و مناطق پرخطر
- ✓ مشارکت در تشکیل و آموزش تیم‌های واکنش سریع
- ✓ همکاری و گزارش دهی سریع و به هنگام انواع حوادث به ستاد پدافند غیرعامل وزارت متبوع از لحظه وقوع تا پایان پاسخگویی در جهت ارتقاء توان زیرساخت‌های تشخیصی طبق فرمت‌های گزارش دهی ابلاغی
- ✓ تقویت و آموزش و ساماندهی تیم‌های درمانی و تشخیصی پاسخ سریع به انواع حوادث و تهدیدات
- ✓ بکارگیری آیین نامه‌ها، پروتکل‌ها و استاندارد‌های بومی حوزه درمان و تشخیص در برابر انواع تهدیدات
- ✓ ارتقای عملکرد سیستم‌های درمانی دانشگاه‌ها و بکارگیری فناوری‌های نوین و پیشرفته در درمان مصدومین ناشی از حوادث و انواع تهدیدات
- ✓ ارتقاء توان عملکردی و پاسخ به بحران در کادر درمان منطقه تحت پوشش
- ✓ حمایت از شرکت‌های خصوصی، دولتی، شرکت‌های دانش بنیان، نیروهای مسلح و... و صنایع تولید کننده تجهیزات درمانی و دارویی و جلب مشارکت آنان در منطقه تحت پوشش در جهت افزایش ظرفیت‌های خود
- ✓ اتکایی و تامین داروها و تجهیزات بهداشتی، امدادی، درمانی و بازتوانی
- ✓ ایجاد شبکه بیوبانک‌ها و شبکه ژنتیکی در نظام سلامت
- ✓ ایجاد زیر ساخت‌های درمانی متناسب با تهدیدات منطقه که پاسخگویی تهدیدات منطقه در زمان بحران باشد
- ✓ تقویت و سرمایه‌گذاری جهت تربیت / جلب مشارکت نیروی انسانی توانا در زمینه آموزش، تحقیق، توسعه و تولید علوم و فناوری‌های پیشرفته حوزه خون به صورت بومی و خودکفا جهت ارتقا آمادگی پاسخگویی به انواع تهدیدات
- ✓ تقویت ظرفیت‌های صنعت بومی واکسن‌سازی کشور جهت ارتقای توان مصون‌سازی در مواجهه با انواع تهدیدات بالقوه زیستی

ت - کارگروه کالبدی (فنی، پشتیبانی و...)

- ✓ تقویت ساختار پدافند غیرعامل در وزارت بهداشت و تشکیل ساختارهای مورد نیاز زیر مجموعه آن با اخذ نظرات و هماهنگی ستاد مربوطه و تشکیل ساختار هم‌تراز در سطح دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور؛ سازمان انتقال خون ایران، سازمان غذا و دارو؛ سازمان اورژانس کشور و انستیتو پاستور ایران
- ✓ حمایت و پشتیبانی از طراحی؛ اجرا و بهره‌برداری از طرح‌ها و برنامه‌های پدافند غیرعامل در نظام سلامت

- ✓ کاهش آسیب پذیری و مصون سازی زیر ساخت های نظام سلامت در برابر انواع تهدیدات با بکارگیری اصول و ملاحظات پدافند غیرعامل در طراحی، اجرا و بهره برداری فیزیکی
- ✓ آمایش مراکز رصد و پایش، تشخیص و آشکارسازی، بهداشتی، امدادی، درمانی براساس تهدیدات حوزه جغرافیایی و وظایف و مأموریت های محوله
- ✓ تولید و تدوین استانداردهای ساخت بیمارستان ها، مراکز تحقیقاتی، تشخیصی، پرتوی، آزمایشگاهی ایمن و امن
- ✓ طراحی و عملیاتی نمودن ساخت بیمارستان های امن
- ✓ آموزش و ارتقای توانمندی های کارشناسان، متخصصان و مسئولین منابع فیزیکی وزارتخانه ، دانشگاه ها ، دانشکده های علوم پزشکی و سازمان های وابسته در زمینه انواع تهدیدات
- ✓ معرفی دبیر کارگروه به ستاد پدافند غیرعامل در طی ابلاغی از سوی ریاست کارگروه

ث- کارگروه امداد، نجات و فوریت های پزشکی

- ✓ تقویت اورژانس پیش بیمارستانی زیر مجموعه با توجه به شرایط اقلیمی دانشگاه در سطح زمین ، هوا ، دریا و ریلی و ایجاد نظام تخصصی امدادی
- ✓ لحاظ الزامات پدافند غیر عامل در زمینه مکان یابی، ساخت و آمایش پایگاه های اورژانس
- ✓ تدوین طرح ها و برنامه های جذب ، به کارگیری و نگهداشت سرمایه های انسانی با توانمند سازی نیروی های تخصصی امدادی از طریق آموزش های طولی ، عرضی و مهارتی و حرفه ای (از جمله تشکیل تیمهای Medical HAZMAT و EMT و برگزاری دوره های آموزشی CBRNE ، Medical HAZMAT و همچنین دوره های لازم جهت پرسنل تیم EMT)
- ✓ حفاظت و مدیریت بیمارستان های سیار با همکاری کارگروه های مرتبط
- ✓ همکاری در تهیه و فراهم سازی امکانات لازم در جهت توانمند سازی صنایع پرخطر در برخورد با حوادث شیمیایی و فیزیکی
- ✓ ارتقای توان و ظرفیت در حوزه های امداد، نجات ، تخلیه و انتقال با بهره گیری و تجهیز سامانه های امدادی به تجهیزات پیشرفته و حفاظتی در مواجهه با انواع تهدیدات (تجهیز آمبولانس های CBRNE)
- ✓ شناسایی تهدیدات منطقه و برنامه ریزی جهت مقابله به حوادث احتمالی ناشی از این تهدیدات

ه- کارگروه اجتماعی

- ✓ ایجاد بستر مناسب جهت استفاده از توان و امکانات خیرین حوزه سلامت در حوزه پدافند غیر عامل مانند تجهیز بیمارستانها و آمبولانسهای CBRNE ، بیمارستانهای سیار و ...
- ✓ استفاده از توان سازمان های مردم نهاد در حوزه های مختلف پدافند غیر عامل از جمله در حوزه آموزش کارکنان و جامعه
- ✓ جهت دهی مشارکت های اجتماعی به سمت فعالیت های پدافند غیر عامل در نظام سلامت
- ✓ ارتقا سح دانش عموم آحاد جامعه در ابعاد پدافند غیر عامل حوزه سلامت از طریق تقویت زیر ساخت های آموزشی و فرهنگ سازی
- ✓ استفاده از ظرفیت شورای سلامت و امنیت غذایی در زمینه شناسایی و پاسخ به تهدیدات

ماده ۹ - شرح وظایف اعضاء کمیته پدافند غیر عامل دانشگاه های علوم پزشکی:

شرح وظایف دفتر نظارت و ارزیابی

- ✓ شرکت منظم در جلسات کمیته پدافند غیر عامل دانشگاه
- ✓ تحلیل کارشناسی دفتر بازرسی از جلسات و عملکرد کمیته پدافند دانشگاه و ارسال گزارش فصلی به ستاد پدافند غیر عامل وزارت
- ✓ تکمیل چک لیست نظارت و ارزیابی پدافند غیر عامل در نظام سلامت هر ۶ ماه توسط این دفتر و اعلام به کارگروه های تخصصی دانشگاه و ارسال چک لیست ها به ستاد پدافند غیر عامل وزارت
- ✓ ارائه گزارش نهایی ارزیابی عملکرد کمیته پدافند غیر عامل دانشگاه در پایان سال به ستاد پدافند وزارت جهت انتخاب دانشگاه برتر

شرح وظایف مرکز بسیج دانشگاه

- ✓ مشارکت در تهیه بانک جامع داده های تهدیدات زیستی و به روز رسانی اطلاعات در خصوص انواع تهدیدات استان و راههای مقابله با آن

- ✓ جلب همکاری نیروهای مسلح در تقویت و توسعه مراکز آزمایشگاهی و تشخیصی مجهز در استان
- ✓ حمایت از طرح ها و برنامه های پدافند غیر عامل در نظام سلامت و مشارکت در آموزش و تربیت نیروهای انسانی متخصص در این حوزه در مناطق تحت پوشش دانشگاه
- ✓ همکاری تخصصی در برگزاری رزمایش های تخصصی و عمومی پدافند غیر عامل در دانشگاه
- ✓ همکاری در تقویت زیر ساخت های سخت افزاری و نرم افزاری رصد و پایش، تشخیص درمان و... در انواع تهدیدات در حوزه های مختلف دانشگاه مربوطه
- ✓ همکاری در افزایش توانایی ها و ظرفیت های دانشگاه در حوزه پدافند غیر عامل در نظام سلامت از جمله حمایت و همکاری در انجام پژوهش های بنیادی و کاربردی و محصول محور، گسترش سامانه های تخصصی ایزولاسیون، برقراری ارتباط فرابخشی و هماهنگی های بین دستگاهی در استان مربوطه
- ✓ سیاست گذاری، برنامه ریزی راهبردی و حمایت به منظور مصون سازی زیر ساخت های سلامت استان
- ✓ همکاری در تقویت و ارتقای مرزبانی زیستی کشور

شرح وظایف انتقال خون دانشگاه

- ✓ خوداتکایی در تامین خون و فرآورده های مورد نیاز استان و آمایش پایگاههای انتقال خون، متناسب با تهدیدات منطقه جغرافیایی
- ✓ تقویت قدرت تشخیص و آشکارسازی با توسعه شبکه آزمایشگاهی منطقه تحت پوشش
- ✓ سرمایه گذاری در زمینه آموزش، تحقیق، توسعه و تولید علوم و فناوری های پیشرفته حوزه خون به صورت بومی و خودکفا جهت ارتقاء آمادگی پاسخگویی به انواع تهدیدات منطقه
- ✓ ایجاد بانک اطلاعاتی به روز از اطلاعات مورد نیاز جهت مقابله با بحران های محتمل
- ✓ همکاری و مشاوره در خصوص تطبیق شرایط انبارهای مواد گندزدا و سموم بهداشت محیط با ضوابط و مقررات پدافند غیر عامل

* این دستورالعمل (نسخه دوم) در ۹ ماده تنظیم و پیرو تکمیل نسخه اول که در تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۵ ابلاغ

گردیده ، از تاریخ ابلاغ در تمامی دانشگاه های علوم پزشکی کشور قابل اجرا می باشد. *